

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

ГОЛОС УКРАЇНИ

Офіційно

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про оборонні закупівлі» щодо запровадження прозорості в оборонних закупівлях (крім відомостей про закупівлі товарів, робіт і послуг оборонного призначення, що становлять державну таємницю) із забезпеченням захищеності державних замовників від воєнних загроз на період дії правового режиму воєнного стану в Україні

▶ СТОР. 3

Вік — не завада!

Чемпіонка з династії журналістів

▶ СТОР. 4

Постать

Чернігів вшанував гетьмана Мазепу

▶ СТОР. 7

№ 59 (8076)

ЧЕТВЕР 23 БЕРЕЗНЯ 2023 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР: Юні таланти вразили англійців

Підписано Спільну заяву про особливе глобальне партнерство

Під час візиту в Україну Прем'єр-міністр Японії Фуміо Кішіда провів зустріч із Президентом Володимиром Зеленським. «Символічно, що свій перший візит в Україну Прем'єр-міністр здійснює саме сьогодні — в день річниці початку визволення українських територій. І розпочав його з Бучі. Ми це дуже цінуємо», — сказав глава держави під час зустрічі з представниками ЗМІ після переговорів із Фуміо Кішидою. Володимир Зеленський наголосив на важливості саме зараз активізувати глобальне лідерство заради захисту цілей і принципів Статуту ООН та міжнародної безпеки загалом.

▶ СТОР. 5

Обсяг нової програми МВФ — понад 15 мільярдів доларів

Україна та Міжнародний валютний фонд досягли угоди на рівні персоналу щодо укладення нової програми розширеного фінансування (EFF) на чотири роки обсягом 15,6 мільярдів доларів. Про це поінформувала прес-служба Нацбанку. Аби угода набрала чинності, її ще має схвалити Рада директорів МВФ.

Програма спрямовуватиметься на підтримання фінансової, зовнішньої, цінової та фінансової стабільності, а також поступове економічне відновлення України в період післявоєнної відбудови та приєднання до ЄС.

▶ СТОР. 5

Картини українських дітей були представлені на виставці у Лондоні. Серед них експонувалися й твори учнів Кам'янець-Подільської міської дитячої художньої школи.

Цей проект «Діти та мистецтво для України», який провела Міжнародна освітньо-культурна асоціація в партнерстві з Британським благодійним фондом Sincere Education and Cultural Development та Європейським банком реконструкції та розвитку, спрямований на підтримку мистецьких шкіл у нашій державі.

Як розповіли юні таланти, котрі представляли свої роботи, в них вони намагались розповісти про свою любов до України. Символічними стали навіть назви картин — «Україна в обіймах світу», «Україна в колі підтримки», «Україна — нація за життя, яка єднає світ». А роботу кам'ячанки Анни Постой (на знімку) обрала президентка European Bank for Reconstruction and Development, повідомляє наш власкор Ірина КОЗАК.

Фото Кам'янець-Подільської міськради.

ВРОЖАЙ

Визріли перші прогнози

Скорочення посівних площ під зерновими разом з очікуваним зменшенням середньої урожайності через зростання цін на добрива, засоби захисту рослин та інші основні ресурси для виробництва вплине на обсяги вирощеного. Тож загальний вал зернових цього року, за прогнозами Мінагрополітики, сягатиме 44,3 мільйона тонн проти попереднього показника у понад 53 мільйони. Зокрема, пшениці очікується на рівні 16,6 мільйона тонн (20,5 мільйона торік), ячменю — 4,8 мільйона тонн (5,6).

Водночас Мінагрополітики прогнозує збільшення валового виробництва олійних культур до 19,2 мільйона тонн проти 18,2 мільйона попереднього року. Врожай соняшнику очікують на рівні 11,5 мільйона тонн (11,1), ріпаку — 3,8 мільйона тонн (3,7), сої — 3,9 мільйона тонн (3,4). Також планують зростання виробництва цукрового буряку — 11,3 мільйона тонн (9,7). До речі, сімба цукристих на полях Вінниччини вже набирає обертів, довідалася наш оглядач Галина КВІТКА.

ПОДІЯ

Виготовлятимуть турбіни і будуватимуть житло

В Ужгородському районі розпочали будівництво нового й відновлення релокованого великого підприємства із Краматорська, яке спеціалізується на виготовленні турбін і обладнання для генерації енергії. Про це повідомляє у Фейсбуці голова Закарпатської ОВА Віктор Микита.

Далі очільник регіону сповіщає, що одразу після початку повномасштабної війни разом із керівництвом компанії обласна влада розпочала процес переміщення потужностей, щоб врятувати це виробництво. А вже в серпні підприємство стало платником податків на Закарпатті, спрямувавши до бюджету громади майже 12 мільйонів гривень.

Керівник області разом із своїм заступником Ігорем Шинкарюком, Перечинським міським головою Іваном Погоріляком відідали будівельний майданчик нового цеху компанії, що стане частиною майбутнього індустріального парку. Велика частка продукції буде реалізовуватися на експорт. Тут працюватимуть декілька тисяч фахівців, і ця платформа стане однією з бюджетоутворюючих.

Також було зазначено, що громада разом із компанією розпочала реалізацію ініціативи з будівництва житла для декількох тисяч працівників, інформує наш власкор Василь НИТКА.

Підпишіться на наші Facebook: <https://www.facebook.com/GolosUkraine>
Telegram-канал: <https://t.me/GolosUkraine>
Twitter: https://twitter.com/Golos_Ukraine
Аби отримувати інформацію про події в Україні та світі виключно з достовірних джерел.

КОРОТКО

■ На Миколаївщину та Херсонщину для медиків передано 300 бронезилетів. Вони розроблені фахівцями Львівського оборонного кластера та конструкторами Харківського заводу засобів індивідуального захисту за участю медиків «екстренки» Харкова, передає наш власкор Олена ІВАШКО.

■ Завдяки підприємцям із Криворізького району Дніпропетровщини запрацювала оновлена після деокупації амбулаторія у Високопільській громаді на Херсонщині. Майже сім місяців село перебувало під ворогом. Після ремонту тепер працюють лікарі, які повернулися: педіатр, сімейні, два терапевти. Облаштували денний стаціонар, дізнався наш власкор Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Майже 70 відсотків українців вважають неприйнятним отримувати інформацію з російських ЗМІ (Школа політичної аналітики Києво-Могилянської академії)

Для України є надзвичайно цінними лідерство та адвокація Естонії у питаннях оборонної підтримки, — Руслан Стефанчук

На цьому Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук наголосив під час зустрічі із Міністром закордонних справ Естонської Республіки Урмасом Рейнсалю.

Він зауважив, що від початку війни й до сьогодні Естонія для України є ключовим та одним із визначальних партнерів, який потужно допомагає, підтримує та «воює з нами на фронті».

Руслан Стефанчук особливо подякував за важливі політичні ініціативи на підтримку України, які постійно продукує Парламент Естонії та підтримує Уряд Республіки.

«Хочу відзначити безпрецедентне рішення передати всі наявні в Естонії 122-мм та 155-мм гаубиці для України. Це приклад того, як чинять тільки справжні друзі», — підкреслив Голова Українського Парламенту.

Водночас він подякував і за підтримку в цілому, яку Естонія надає нашим Збройним Силам, зокрема, у навчанні українських військових за стандартами НАТО, лікуванні та реабілітації поранених бійців тощо.

Окремо сторони обговорили план спільної закупівлі боеприпасів, узгоджений країнами ЄС, який передбачає постачання України одного мільйона снарядів.

«Це надважливе рішення, що наблизить нашу Перемогу. Боеприпаси мають ключове значення для наших військових, щоб ефективно рухатися вперед та отримувати перевагу над противником. Для нас є надзвичайно цінними лідерство та адвокація Естонії в питаннях оборонної підтримки», — зауважив Руслан Стефанчук.

Крім того, співрозмовники торкнулися теми відповідальності росії за розв'язану війну в центрі Європи: створення механізму відшкодування шкоди, завданої рф Україні, створення реєстру збитків та спеціального суду щодо злочину російської агресії. Також порушувалося питання важливості

санкційного тиску проти росії. Голова Парламенту України висловив сподівання, що 11-й пакет обмежень стане найбільш дієвим проти країни-агресора.

«Нам потрібні такі санкції, щоб росія не могла їх обійти і вони були болісними. І тут також дуже важлива лідеруюча роль Естонії у підтримці високого градусу санкційного тиску проти рф», — зауважив Руслан Стефанчук.

Не оминули учасники зустрічі і важливих для України питань майбутнього: ре-

алізація та втілення формули миру Президента України Володимира Зеленського, яка є головною передумовою припинення війни; посилення та поглиблення міжпарламентських відносин обох країн; активну участь Естонії у відбудові України, зокрема об'єктів у Житомирській області; євроінтеграційний та євроатлантичний шлях України.

Що стосується останнього питання, Голова Українського Парламенту наголосив, що Україна розраховує

на підтримку Естонії на майбутньому саміті НАТО у Вільнюсі щодо нашої заявки на членство в Альянсі.

«Сьогодні Україна фактично виконує роль країни НАТО, стримуючи російську агресію. Сподіваюся, що найближчим часом буде підписана декларація Президента України Володимира Зеленського та Прем'єр-міністра Естонії Каї Каллас щодо євроатлантичної інтеграції України. Це допоможе союзникам розпочати дискусію щодо розгляду заявки України на членство в НАТО», — закликав естонських колег Руслан Стефанчук.

Міністр закордонних справ Естонської Республіки Урмас Рейнсалю у відповідь також висловив сподівання на результативність саміту НАТО у Вільнюсі щодо питання набуття членства в Альянсі Україною.

«Сподіваємося, що політична декларація, підписана Президентом Зеленським та Генеральним секретарем НАТО, міститиме конкретний шлях України до Альянсу. Ми закликаємо вас продовжувати переговори, щоб мати конкретні рішення, зафіксовані в цій декларації», — закликав Урмас Рейнсалю.

Він також наголосив, що Естонія із захопленням спостерігає за нашими досягненнями на шляху набуття членства в ЄС та НАТО, і закликав посилити їхню просування, зокрема, у Європі, щоб залучити прихильників серед країн, які мають ва-

гання щодо членства України у Євросоюзі та Альянсі.

«Найсуттєвіше зараз — це втримати момент, правильно використати час. Щойно ми збавляємо темп, питання перестав активно обговорюватися і можна втратити можливість отримати корисні та важливі для України рішення. Ми в Естонії чудово знаємо, що таке втратити історичну можливість. Тому маємо разом далі потужно працювати, щоб досягти конкретних та швидких результатів», — зазначив Урмас Рейнсалю.

Міністр закордонних справ Естонської Республіки також торкнувся теми відповідальності росії за скоєні злочини в Україні. Зокрема, він наголосив, що не варто сподіватися на миттєву дію ордеру, який видав на арешт путіна Міжнародний кримінальний суд.

«Цього недостатньо. Це — тільки початок нашого шляху. Потрібно далі говорити про спецтрибунал і здійснювати дружній тиск на парламентському та урядовому рівнях на певні країни ЄС, які мають щодо цього сумніви. Оскільки у нас досі немає чіткого консенсусу між країнами Великої 7 та іншими європейськими країнами щодо цього питання, варто його постійно тримати на світовому порядку денному», — підкреслив Урмас Рейнсалю насамкінець зустрічі.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.
Фото Вадима САРАХАНА.

У проблемі повернення наших дітей потрібно діяти активніше і голосніше

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Пленарне засідання 21 березня (продовження)

Розпочалося пленарне засідання традиційно — з виконання Державного гімну та хвилини мовчання на спомин про всіх полеглих у боях за Україну, а також усіх мирних громадян, загиблих внаслідок злочинної агресії російської держави-терориста.

Заступниця Голови Верховної Ради Олена Кондратюк (на знімку) з парламентської трибуни порушила питання депортації українських дітей.

«Путіну виписали ордер на арешт. Це та подія, якої ми чекали, і, безумовно, аплодуємо Міжнародному кримінальному суду. І ви знаєте, що ордер пов'язаний зі злочинами проти українських дітей, їх насильною депортацією та русифікацією. Це одна з ознак геноциду, до речі, яка виписана спеціальною конвенцією Організації Об'єднаних Націй. Та поки Міжнародний суд формує звинувачення проти путіна і його банди, наші діти залишаються фактично в заручниках у країні-агресорі», — наголосила вона, додавши, що росія депортувала 16 тисяч 226 українських дітей. Це офіційна цифра, підтверджена документально, зауважила віце-спікерка, але насправді вона значно більша.

— Країна-терорист — російська федерація не дозволяє нашим дітям повернутися до родичів, бодай навіть подати якусь звістку про себе. Їх показали на камери, всиновлюють, а також поза камерами фактично перебувають у фільтраційних таборах, їх налічується вже понад 40. Вони називають їх освітніми таборами, але насправді це табори геноциду, — констатувала Олена Кондратюк, додавши, що Верховна Рада неодноразово засуджувала такі дії та ухвалювала окремі постанови. — Але, на жаль, реакція профільних міжнародних організацій, до яких ми зверталися, як б мали фактично займатися питаннями захисту прав дітей, недопущенням їх вивезення до рф, є дуже і дуже слабкою.

У цьому контексті заступниця глави парламенту згадала про Комітет ООН з прав дитини та Міжнародний Комітет Червоного Хреста.

«Тому нам треба діяти активніше і голосніше. Насамперед, звіс-

но, весняна сесія ПАРЄ, і ми дуже розраховуємо на те, що відбудуться термінові дебати. Це буде перша політична оцінка саме питанню з міжнародним документом, яка зафіксує порушення прав українських дітей, що здійснює країна-терорист — російська федерація. Друге. Це саміт лідерів країн Ради Європи, який відбудеться наприкінці травня в Рейк'явіку. Третє. Це саміт голів парламентів країн ЄС», — наголосила вона, закликавши колег по парламенту порушувати це питання на всіх зустрічах.

Окремо політик зауважила, що парламентські зусилля все ж знаходять підтримку в світі — Єврокомісія разом із Польщею та ООН започатковують ініціативу щодо пошуку українських дітей.

Перейшовши до розгляду питань порядку денного, народні депутати проголосували в цілому законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення державного регулювання в галузі рибного господарства, збереження та раціонального використання водних біоресурсів та сфері аквакультури» (№ 7616), який передбачає реформу в рибній галузі.

Представник Комітету з питань аграрної та земельної політики Олександр Гайду, назвавши законопроект складним та реформаторським, зауважив: «Комітет достатньо довго над ним працював, було багато супротиву. Але нині всі зрозуміли, що це дуже гарна реформа і вона потрібна галузі, і її підтримують. Завдяки урядовому експерименту ми маємо дуже хороші результати».

Так, за його словами, станом на 20 березня 2023 року було проведено вже 255 аукціонів і в місцеві бюджети було сплачено 11 мільйонів гривень. Для порівняння, за минулий рік сплата за промисловий вилов була менш як 10 мільйонів гривень.

У цілому було ухвалено також законопроекти «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України у зв'язку з ратифікацією Додаткового протоколу до Конвенції Ради Європи про запобігання тероризму, а також до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення боротьби з тероризмом» (№ 8146); «Про внесення змін до

Закону України «Про географічні назви» щодо деколонізації топонімії та впорядкування використання географічних назв у населених пунктах України» (№ 7253); «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою розвитку авіації загального призначення, адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу у сфері цивільної авіації, встановлення додаткових механізмів здійснення ефективного контролю за забезпеченням безпеки авіації та дерегуляції господарської діяльності у галузі цивільної авіації» (№ 6405).

У першому читанні депутати підтримали законопроекти:

«Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання питань, пов'язаних із здійсненням заходів правового режиму воєнного стану» (№ 8312);

«Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про критичну інфраструктуру» (щодо врегулювання спорів, предметом яких є право власності держави на об'єкти критичної інфраструктури, що перебувають у державній власності)» (№ 8316);

«Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо забезпечення поєднаного впровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи» (№ 8219);

«Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України щодо уточнення підстав переліку рішень суду за нововиявленими обставинами у справах про встановлення дієздатності особи» (№ 7021);

«Про внесення змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини» щодо незанесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України та вилучення з Державного реєстру нерухомих пам'яток України окремих об'єктів культурної спадщини» (№ 8273);

«Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо впровадження та ведення електронних реєстрів обліку та управління культурною спадщиною та культурними цінностями України» (№ 8024);

«Про внесення змін до Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» щодо соціальних нормативів у сфері культури» (№ 8395).

Крім того, за основу було прийнято законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення державного регулювання продовольчої безпеки та розвитку тваринництва» (№ 8290), який передбачає удосконалення чинного законодавства у сфері безпечності та якості харчових продуктів, кормів, здоров'я та благополуччя тварин і його гармонізації з законодавством ЄС, належне виконання міжнародних зобов'язань України.

Включивши до порядку денного, депутати в першому читанні ухвалили й проект закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку закриття кримінального провадження, розпочатого за фактами вчинення правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку» (№ 8375).

Верховна Рада за основу також ухвалила законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення порядку відзначення видатних заслуг у сфері культури» (№ 8374), який створить можливість і механізм для позбавлення державних нагород осіб, які зрадили українську державу.

«До другого читання цей законопроект треба буде ще доопрацювати і внести певні корективи, але я маю надію, що після голосування уже остаточно ми зможемо очистити нашу державу», — зауважила під час обговорення проекту Софія Федина («ЄС»).

Розглянувши проект закону «Про дошкільну освіту» (№ 8030) авторства, зокрема, Володимира Воронова та альтернативний до нього проект № 8030-1, серед авторів якого Наталія Піпа, народні депутати за основу підтримали основний проект — № 8030.

Він, за словами В. Воронова, пропонує нову візію у сфері дошкільної освіти, нові засади державної політики з урахуванням найкращого світового досвіду, викликів та євроінтеграційних процесів.

Цього ж дня було ухвалено проект постанови про здійснення начальником Бехтерської сільської військової адміністрації Скадовського району Херсонської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» (№ 9119). А також розблоковано підписання ухвалених раніше законів № 8274 щодо встановлення тимчасових особливостей визначення митної вартості товарів, що вивозяться за межі митної території України, та № 7628 «Про колективні угоди та договори».

Крім того, на повторне друге читання було спрямовано законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення якості вищої освіти» (№ 8095).

Олена ГОРБУНОВА.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.
Більше фото тут — www.golos.com.ua

ФОТОФАКТ

Заступник керівника секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики Юрій Карман, головні консультанти Валентина Рій (ліворуч) та Алла Чілікіна під час засідання комітету в режимі відеоконференції, на якому було розглянуто проекти нормативно-правових актів, які опрацьовуються комітетом на предмет відповідності вимогам антикорупційного законодавства та з метою проведення антикорупційної експертизи.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

У НОМЕР

Постанова
Верховної Ради України

Про призначення Федорова М.А. на посаду Віце-прем'єр-міністра України з інновацій, розвитку освіти, науки та технологій — Міністра цифрової трансформації України

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада України **постановляє:**

Призначити ФЕДОРОВА Михайла Альбертовича на посаду Віце-прем'єр-міністра України з інновацій, розвитку освіти, науки та технологій — Міністра цифрової трансформації України.

Голова Верховної Ради України
Р. СТЕФАНЧУК.

м. Київ,
21 березня 2023 року.
№ 2986-ІХ.

Постанова
Верховної Ради України

Про призначення Камишіна О.М. на посаду Міністра з питань стратегічних галузей промисловості України

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада України **постановляє:**

Призначити КАМИШІНА Олександра Миколайовича на посаду Міністра з питань стратегічних галузей промисловості України.

Голова Верховної Ради України
Р. СТЕФАНЧУК.

м. Київ,
21 березня 2023 року.
№ 2987-ІХ.

Постанова
Верховної Ради України

Про призначення Лісового О.В. на посаду Міністра освіти і науки України

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада України **постановляє:**

Призначити ЛІСОВОГО Оксана Васильовича на посаду Міністра освіти і науки України.

Голова Верховної Ради України
Р. СТЕФАНЧУК.

м. Київ,
21 березня 2023 року.
№ 2988-ІХ.

Нові правила проведення аукціонів на користкування надрами

У КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ

Відкривши засідання, Прем'єр-міністр Денис Шмигаль привітав із долученням до урядової команди міністра освіти і науки Оксена Лісового та міністра з питань стратегічних галузей промисловості Олександра Камишіна, а також зазначив, що після розширення повноважень віце-прем'єр Михайло Федоров окрім діджиталізації також опікуватиметься інноваціями, технологіями, розвитком науки та освіти.

Також глава уряду подякував країнам Європейського Союзу за перерахування чергового траншу макрофінансової допомоги у розмірі 1,5 мільярда євро. «Загалом від початку року фінансова допомога від Євросоюзу вже становить 4,7 мільярда євро. Ці кошти дадуть нам змогу втримати макрофінансову стабільність, виплачувати соціальні допомоги, пенсії, фінансувати повною мірою зарплати вчителів і лікарів», — зазначив Д. Шмигаль, додавши, що також уряд разом з європейськими партнерами готує масштабну програму відновлення вже на нинішній рік.

ції України в енергетичний простір ЄС», — зазначив міністр енергетики Герман Галущенко.

Цей документ також визначає проекти спільного інтересу Енергетичного співтовариства, критерії відбору таких проектів, порядок трансграничного розподілу інвестиційних витрат для проектів спільного інтересу Енергетичного співтовариства.

Кабмін ухвалив рішення, яким розширюється коло осіб, що мають право на отримання спеціального ваучера на професійну підготовку, підвищення кваліфікації та навчання. «Ми говоримо про ваучер у розмірі понад 25 тисяч гривень, який надає Центр зайнятості, щоб люди могли опанувати нові навички та професію і знайти затребувану на ринку праці роботу», — повідомив прем'єр, зазначивши, що це допоможе реформувати ринок праці, який сьогодні дуже швидко змінюється.

Після призначення нового міністра з питань стратегічних галузей промисловості уряд також дав старт перетворенню державного концерну «Укроборонпром» в акціонерне товариство «Українська оборонна промисловість». «Це не просто зміна вивіски, це реформа, яка готувалася тривалий час ще до початку повномасштабного вторгнення росії. Сьогодні нам як ніколи потрібна ефективність в оборонно-промисловому комплексі. Потрібно запровадити корпоративну модель управління, створити умови для залучення інвестицій у виробництво зброї, техніки та амуніції. Відповідні зміни також дадуть змогу посилити взаємодію з нашими західними партнерами», — підкреслив Д. Шмигаль.

Ще одним рішенням уряду вніс зміни до Порядку проведення аукціонів із продажу спецдозволів на користкування надрами, які перед-

бачають підвищення мінімального розміру гарантійного внеску для участі в електронних торгах. Це сприятиме припиненню випадків недобросовісної конкуренції, коли деякі учасники торгів пропонують завищені суми за лот, а ставши переможцем, відмовляються від його купівлі, усуваючи в такий спосіб конкурентів на ринку. «Нові правила проведення аукціону запроваджують динамічне збільшення заставного внеску, що гарантовано дасть можливість прибути монополії, а добросовісному покупцю — стати власником ліцензії на конкурентних умовах», — переконаний заступник міністра захисту довкілля та природних ресурсів Євгеній Федоренко.

Уряд підтримав рішення, яке передбачає передачу природному парку «Кременецькі гори», що на Тернопільщині, понад 2700 гектарів землі.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про оборонні закупівлі» щодо запровадження прозорості в оборонних закупівлях (крім відомостей про закупівлі товарів, робіт і послуг оборонного призначення, що становить державну таємницю) із забезпеченням захищеності державних замовників від воєнних загроз на період дії правового режиму воєнного стану в Україні

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до Закону України «Про оборонні закупівлі» від 17 липня 2020 року № 808-ІХ (із змінами, внесеними Законом України від 16 серпня 2022 року № 2526-ІХ) такі зміни:

1. Пункт 1 частини першої статті 4 доповнити абзацом сьомим такого змісту:

«положення про уповноважений орган з державного гарантування якості та порядку проведення робіт з державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення».

2. Статтю 14 доповнити частинною четвертою такого змісту:

«4. За зверненням комітету Верховної Ради України, до повноважень якого належать питання національної безпеки, оборони та розвідки, державний замовник надає вказану у зверненні інформацію, включаючи інформацію, що становить державну таємницю, про проведеної закупівлі, державні контракти (договори) про закупівлю, укладені державним замовником (службою державного замовника, військовою частиною), протягом 10 робочих днів з дня надходження відповідного звернення».

3. У статті 16:

1) пункт 4 частини першої виключити;

2) частини п'ятої та шостої викласти в такій редакції:

2

«5. Торги з обмеженою участю, спрощені торги із застосуванням електронної системи закупівель здійснюються державним замовником шляхом використання електронної системи закупівель».

6. Оборонні закупівлі на період дії правового режиму воєнного стану здійснюються державним замовником у порядку та на умовах, визначених розділом IV цього Закону».

4. У частині першій статті 22 слово і цифру «4» виключити.

5. Частину четверту статті 23 викласти в такій редакції:

«4. Оскарження прийнятих рішень, дій та/або бездіяльності державного замовника під час закупівлі, передбачено розділом IV цього Закону, здійснюється у судовому порядку відповідно до Кодексу адміністративного судочинства України».

6. Статтю 30 викласти в такій редакції:

«Стаття 30. Особливості здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану

1. Особливості здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану визначаються Кабінетом Міністрів України із забезпеченням захищеності державних замовників від воєнних загроз та з дотриманням вимог, встановлених цією статтею.

2. Оборонні закупівлі на період дії правового режиму воєнного стану здійснюються на основі принципів, визначених статтею 3 цього Закону.

3. Оборонні закупівлі (крім закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення, що становить державну таємницю, а також закупівлі озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин та послуг із розроблення, ремонту, модернізації озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин) під час дії правового режиму воєнного стану здійснюються з дотриманням таких вимог:

1) державні замовники протягом одного робочого дня до дати розміщення оголошення про закупівлю надають таке оголошення для оприлюднення адміністратором електронної системи закупівель на веб-порталі уповноваженого органу з питань закупівель та/або в електронній системі закупівель.

Перелік інформації, яка включається до оголошення, визначається Кабінетом Міністрів України;

2) порядок встановлення граничної ціни на продукти харчування, що закуповуються державними замовниками (службами державних замовників, військовими частинами), а також підстави внесення змін до існуючих умов договору про закупівлю продуктів харчування, укладеного без використання електронної системи закупівель, визначаються Кабінетом Міністрів України;

3

3) у разі здійснення державним замовником (службою державного замовника, військовою частиною) закупівель продуктів харчування, послуг із забезпечення комплектами продуктів харчування, послуг щодо забезпечення харчуванням та/або послуг з організації харчування військової частини договір про закупівлю повинен містити інформацію щодо: назви предмета закупівлі із зазначенням коду за Єдиним закупівельним словником (у разі поділу на лоти такі відомості повинні зазначатися щодо кожного лота) та назви відповідних класифікаторів предмета закупівлі і частин предмета закупівлі (лотів), ціни за одиницю кожної номенклатурної позиції товару (із зазначенням одиниці виміру щодо товарів), калькуляції ціни послуг із зазначенням вартості всіх

складових вказаних послуг, включаючи калькуляцію ціни вартості та кількості окремих послуг».

4. За результатами здійснення закупівель на період дії правового режиму воєнного стану в разі здійснення закупівлі без використання електронної системи закупівель, за умови що вартість предмета закупівлі для товарів і послуг оборонного призначення, інших товарів і послуг для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень, для робіт оборонного призначення та послуг для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони — 1,5 мільйона гривень, державний замовник (служба державного замовника, військова частина) оприлюднює в електронній системі закупівель звіт про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель (крім закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення, що становить державну таємницю, а також закупівель озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин та послуг із розроблення, ремонту, модернізації озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин), протягом 10 робочих днів з дня укладення такого договору.

5. У звіті про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель (крім закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення, що становить державну таємницю, а також закупівель озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин та послуг із розроблення, ремонту, модернізації озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин), зазначається інформація про: найменування державного замовника (службу державного замовника, військовою частиною), назву предмета закупівлі із зазначенням коду за Єдиним закупівельним словником (у разі поділу на лоти такі відомості повинні зазначатися щодо кожного лота) та назви відповідних класифікаторів предмета закупівлі і частин предмета закупівлі (лотів); ціну за одиницю кожної номенклатурної позиції товару (із зазначенням одиниці виміру щодо товарів), ціну робіт, послуг. У звіті про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель, щодо закупівлі послуг із забезпечення комплектами продуктів харчування, послуг щодо забезпечення харчуванням та послуг з організації харчування військової частини також зазначається інформація (у формі окремого додатка (файлу)

4

щодо вартості усіх складових вказаних послуг (крім відомостей, що становить державну таємницю), включаючи інформацію про окремі найменування харчових продуктів (товарів) із зазначенням ціни за одиницю харчового продукту (товару) (із зазначенням одиниці виміру щодо продуктів (товарів) та вартості окремих послуг, загальної вартості та строків оплати за такі харчові продукти (товари).

У разі внесення змін до існуючих умов договору про закупівлю, укладеного без використання електронної системи закупівель, щодо інформації, визначеної абзацом першим цієї частини, державний замовник (служба державного замовника, військовою частиною) оприлюднює повідомлення про внесення змін до існуючих умов такого договору (крім закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення, що становить державну таємницю, а також закупівель озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин та послуг із розроблення, ремонту, модернізації озброєння, військової і спеціальної

техніки, боєприпасів та їх складових частин) та інформацію, визначену абзацом першим цієї частини».

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім абзаців п'ятого, шостого, десятого — дванадцятого пункту 6 розділу I цього Закону, які набирають чинності через 30 днів з дня набрання чинності цим Законом.

2. Установити, що визначена частинною п'ятою статті 30 Закону України «Про оборонні закупівлі» інформація, що не оприлюднена у період з 24 лютого 2022 року по день набрання чинності цим Законом, оприлюднюється державним замовником відповідно до вимог Закону України «Про оборонні закупівлі» протягом 60 днів з дня, наступного за днем набрання чинності частинною п'ятою статті 30 Закону України «Про оборонні закупівлі».

3. Кабінету Міністрів України:

1) протягом одного місяця з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити функціонування та наповнення веб-порталу з питань державних закупівель та можливість технічної реалізації положень цього Закону;

5

забезпечити перегляд каталогу продуктів харчування під час організації харчування особового складу Збройних Сил України;

забезпечити розроблення та затвердження порядку визначення предмета закупівлі під час здійснення закупівель продуктів харчування, послуг із забезпечення комплектами продуктів харчування, послуг щодо забезпечення харчуванням та послуг з організації харчування для особового складу Збройних Сил України;

2) протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом розробити та затвердити стратегію реформування оборонних закупівель на час дії правового режиму воєнного стану.

Президент України
24 лютого 2023 року
№ 2988-ІХ

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

СІМ'Я

«Ми молилися і вірили,
що син повернеться»

СЕРЦЕ МАТЕРІ

Серед 126 захисників та 4 захисниць Маріуполя, «Азовсталі», Бахмута та Соледача, яких 7 березня повернули з російського полону, був і 22-річний знам'янецький Станіслав Зімарев (на знімку). Вдома на нього чекали батьки, дружина Марія, донечка Валерія, дві сестри, братик...

Ім'я придумати не встиг

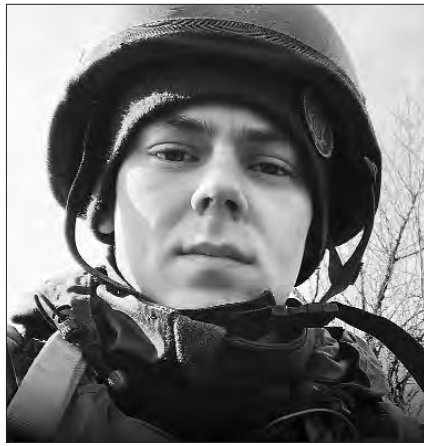
Станіслав перебував у полоні рік. За цей час у подружжя народилась донька, яку дружина назвала Валерією. Обговорити ім'я для дитини подружжя не встигло, бо Станіслав дізнався про вагітність дружини торік наприкінці січня, а вже 7 лютого поїхав на ротацию в Маріуполь. Думав, що повернеться швидко, але ротация перетворилася на рік пекла: повномасштабна війна, ворожі авіаудари, поранення, полон...

Рік пекла

Станіслав Зімарев служив у Національній гвардії уже два роки, з перших днів повномасштабної війни боронив Маріуполь.

«Спочатку ми підтримували з сином зв'язок, але за декілька днів після початку вторгнення втратили його. Їхні позиції були розбомблені, Станіслава вважали безвісти зниклим, — розповіла мама гвардійця Наталія. — Я переписувалася з жінкою Маріуполя, вона мені писала, що відбувалося в місті...»

На Благовіщення, 7 квітня, Наталія зателефонувала з частини і по-

відомили, що Станіслав знайшовся, але має поранення.

«Ми плакали від щастя: живий, знайшовся, молилися, щоб з ним було все добре. А потім він потрапив на завод «Азовсталь», який бомбили росіяни. Знову про нього нічого не знали. І лише в травні він зміг передати записку, в якій написав, що дуже нас любить...» — згадує Наталія.

Коли за наказом Головнокомандувача української військової почали виходити з території заводу, на відео полонених Марія свого чоловіка не знайшла. Але потім жінці передали, що його бачили і він у порядку.

Пізніше в Червоному Хресті повідомили: Станіслава забрали в Оленівку і потрібно оформити документи про те, що він полонений. Через деякий час прийшла новина:

російські військові обстріляли колонію в Оленівці. І жах повернувся в родину Станіслава.

Найочікуваніша зустріч

«Але серце підказувало, що мій син живий, — розповіла Наталія. — У списку загиблих Станіслава не було. Тим часом велику роботу з пошуку інформації про нього проводила Марія. Вона постійно перебувала на зв'язку з представниками Червоного Хреста, військовим керівництвом, зареєструвалася в усіх відомих спільнотах дружин і матерів військовополонених, брала участь у всіх заходах щодо повернення полонених «азовців» додому...»

Через певний час Наталію знайшла в соцмережах жінка, чоловік якої перебував у полоні разом із Станіславом. Вона повідомила, що з ним усе добре. Згодом почали приходити звістки й від інших незнайомих людей, що син живий і чекає на обмін.

«Ми молилися, надіялися і вірили, що Станіслав повернеться», — згадує Наталія.

Нині молодий воїн перебуває в одному зі шпиталів Києва. Його вже відвідують рідні. Кілька днів біля Станіслава перебувала дружина Марія. А попереду на молодого батька чекає найочікуваніша зустріч — зі своєю донечкою Валерією, про яку він мріяв у найтяжчі години життя.

Катерина МАТКО.

Кіровоградська область.

Фото з відкритих джерел.

Святкуватимуть весілля і вінчатимуться після Перемоги

Ще до великої війни Вадим і Наталія із селища Муровані Курилівці планували одружитися. Зробили це тепер, коли чоловік приїхав у короткотермінову відпустку.

Заяву подали до місцевого відділу РАЦСу. Коли ж під час обряду зник струм, це не зіпсувало атмосфери свята. Навпаки! В залі запалили свічки у формі серця, і це додало романтичного настрою молодятам.

Гостей на церемонію не запрошували. Вирішили, що зроблять це після Перемоги. Тоді і весілля відсвяткують, і повінчаються.

Молодята — ровесники, їм по 22 роки. Позналилися під час навчання у професійно-технічному училищі. Відтоді не уявляють свого життя одне без одного. Війна ще більше зміцнила їхні почуття. В обох однакове бажання — щоб швидше наші захисники здобули Перемогу.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Фото з сайту Вінниця.info.

ВІК — НЕ ЗАВАДА!

Про зустріч із 10-річною віце-чемпіонкою України з шашок-64 Тетяною Портянкою та її мамою Ларисою домовилися на неділю, ближче до вечора: решта тижня в юної волонтерки розписана по годинах. І попри такий щільний графік — навчання в школі, вдосконалення майстерності в шашках, заняття у гуртках, допомога батькам — Таня встигає ще й збирати гроші для ЗСУ. Її особистий рекорд на сьогодні — 100 тисяч гривень! І все це — завдяки її досягненням у спорті!

Зустрілися у скверику біля Золотих воріт (на знімку), де в теплу пору дівчинка часто грала з перехожими. На лавці поряд із дошкою — красномовна табличка «Зіграй у шашки для ЗСУ». Охочих випробувати себе та — після блискучого програшу — задонатити на нашу армію вистачає. Не всі ж знають, що вступають у двобій із чемпіонкою!.. Але кількох своїх найсильніших «супротивників» (які перемогли, але, звісно ж, все одно поповнили скарбничку) Таня може перелічити на пальцях: ними виявилися досвідчені майстри спорту і... один футболіст клубу «Зв'язіль», який зіграв у нічию.

Спочатку були шашки

Спорт з'явився в житті Тетянки чотири роки тому. Щоб розважити донечку під час тривалої хвороби, мама Лариса згадала своє дитяче захоплення — шашки — і запропонувала навчити. Не одразу, але доволі швидко Таня почала перемагати маму (хоча у Ларисі її розряд, школяркою була віце-чемпіонкою Зв'язеля!). Побачивши, що донька неабияк зацікавилася грою і має хист, батькам довелось шукати тренера. Коло однокласників і друзів знайшли у гуртку Палацу дітей та молоді.

Минулого лютого, коли всіх накривало тривоною від прогнозів щодо близького вторгнення рашистів, Таня з мамою думали тільки про спорт. Вісім днів провели в Херсоні на чемпіонаті України і були настільки зосереджені на досягненні результату — перемоги у віковій категорії до 10 років — що на решту новин бракувало часу. Стривожена бабуся Лариса щодня телефонувала і вмовляла скоріше повертати-

ся, але внучка відповідала: без перемоги не поїде. 22 лютого Таня стала щасливою володаркою кубку, медалі і титулу віце-чемпіонки України. Не менше, ніж перемозі, рідні раділи, що вони встигли повернутися додому і не потрапили в окупацію.

Зіграйте для ЗСУ

Улітку тренер запропонував Тані та іншим своїм вихованцям проводити ігри і тим збирати гроші для військових. Діти з ентузіазмом включилися в добротність. Таня на сьогодні має найбільший здобуток. Грала у Зв'язелі (де живуть її дідуся й бабусі і куди рік тому родина виїхала в евакуацію), у

Чемпіонка з династії журналістів

рідному Києві, в інших містах, взимку її запрошували у різні організації.

Найбільший донат за «турнір» — 7000 грн — принесла зі Спільки журналістів, де зіграла з Сергієм Томіленком та його колегами. До речі, спілка підтримує не лише Таню, а й 9-річного художника Максима Бровченка. Він малює у власному космічному стилі, а виручені з продажу картин кошти передає на ЗСУ.

Таня, мама Лариса та тато Андрій (ви ж розумієте, що без командної роботи нічого не буває!) не планують зупинятися. «Війна триває, ми маємо допомагати армії — і крапка!» — так міркують у родині Портянок. І їх підтримують усі: і хто охоче грає з волонтеркою в шашки, і у Фонді Сергія Притули, куди Таня з мамою приносять зібране. «Тільки не зупиняйтесь!» — кажуть їм і всім нам...

«Встигнути можна все!»

Другий свій кубок Таня здобула нещодавно на чемпіонаті Києва. Але це тільки початок. Тепер вона опановує набагато складніші, але й цікавіші шашки-100. «Вони вимагають комбінаційного мислення, але й дають змогу провести безліч комбінацій», — серйозно пояснює п'ятикласниця.

Тож світове чемпіонство з шашок-100, за яке Тетяна Портянка планує з часом поборотися, — уповні досяжна мета! Але якщо ви подумали, що така цілеспрямована дівчинка віддає свої сили тільки шашкам, то ви помиляєтесь...

Змалечку Таня займалася фортепіано в музичній школі, гімнастикою, танцями. Згодом захопилася акторством і два роки відвідувала театральну студію Петра Маги «Особистості» (навіть зіграла дві ролі в одній виставі). Нині щонеділі поспішає на заняття в театрі-студії Гнатюків «Сузір'я».

Але це не все. Самостійно опановує французьку мову. Старанно вчиться в школі. А влітку, коли жила в прабабусиній хатині на Житомирщині (природа, свобода і вода з колодязя! — із захопленням згадує Таня), несподівано для всіх почала писати казки, поеми і вірші! Мама Лариса каже: «Якщо в домі тиша, значить, Таня десь сидить і пише...».

Звідки в неї літературний хист? Дівчинка вважає, що від бабусі Лариси Герус — журналістки, письменниці й авторки двох книжок. «Це все бабусині гени!» — каже про свої плани стати ще й дитячою письменницею та журналісткою. Для цього по суботах почала відвідувати гурток «Коронація слова» у КПДЮ, який веде Оксамитка Блажевська. Перший твір — казку — вже відправила на міжнародний конкурс і навіть отримала грамоту.

Утім, напевно, успадкувала таланти й від мами Лариси —

теж журналістки. І від тата Андрія — інженера-програміста. І від бабусі Тетяни, дідуся Володимира та Сергія. І від прабабусі Ніни — вчительки за фахом. Їй нині 95, і вона зберігає свідчення про непросту українську історію тривалістю майже в століття...

У члени родини записана й сіро-смугаста кішка Мурзя, яка вже двічі стала мамою і додала клопоту з улаштуванням десяти котенят у добрі руки. Тож до обов'язків із допомоги по дому входить і догляд за Мурзєю. Та найкращий подарунок для мами — звісно ж, зроблені уроки.

Театр, шашки, журналістика — Тані все подобається, і ні від чого не планує відмовлятися. Впевнена: «Якщо все спланувати, то можна все встигнути!». Вже випереджає однолітків — у свої 10 вчиться у п'ятому класі, бо коли лютувала пандемія, за один рік пройшла другий і третій клас. Щоб не гаяти час.

Мріє поспілкуватись із Залужним

Чому ні? Тим більше, вони з Валерієм Федоровичем — земляки, зі Зв'язеля (колишнього Новограда-Волинського). Таню часто запрошують для проведення благодійних ігор, на інтерв'ю, телефіри... Зустрічалася із Сергієм Притулою, Ніною Матвієнко, Златою Огневич та іншими відомими особистостями. Певно, нема такої мрії, яку київська п'ятикласниця вважає нездійсненною.

Тепер, коли Тетяна Портянка знайомиться з людьми, то насамперед каже, що вона — волонтерка і збирає гроші на ЗСУ, а вже потім пояснює, що за допомогою шашок. Мабуть, зайве додавати, що партію у шашки зі мною вона теж виграла. І я впевнена, що завдяки цій усміхненій талановитій дівчинці буде зроблено ще чимало добрих справ!

Юлія ПОТАПЕНКО.

Фото автора.

Дружитимуть за рахунок росії

За повідомленням Financial Times, логіка дискусій у москові під час переговорів лідера Китаю Сі Цзіньпіна та правителя росії владіміра путіна в галузі економіки звелася до того, що росія перетворюється на сировинний придиаток Піднебесної.

Китай отримає газ із «Сили Сибири», юань до кінця 2023-го стане основною торговою валютою, хоча ще рік тому кремль заявляв про використання рубля для міжнародних розрахунків.

Представник Білого дому Джон Кірбі зростаючу близькість двох країн назвав «шлюбом із розрахунку». Китаю потрібен путін, щоб потіснити лідерство США, а москві — Пекін, щоб отримати союзника.

За підсумками переговорів у москові підписано пакет документів про економічне співробітництво до 2030 року і план поглибленого партнерства.

Серед них путін виділив нарощування постачання нафти та газу. Сукупний обсяг постачання газу до 2030-го становитиме майже 98 млрд кубічних метрів. Товарообіг між двома країнами в 2022-му зріс до 185 млрд доларів.

Але реальних угод про збільшення потужностей газозону «Сила Сибири-2» не було підписано. путін лише натякнув, що обидві країни близькі до домовленостей, а це мав бути найважливіший пункт переговорів.

Що стосується України, путін заявив, що мирний план Китаю може бути взятий за основу врегулювання війни, коли захід і Київ будуть до цього готові. Якщо Велика Британія постачатиме Україну снарядами зі збідненим ураном, росія буде змушена у відповідний спосіб реагувати.

Сі Цзіньпін наголосив, що китайсько-російські зв'язки вийшли за межі двосторонніх відносин і мають життєво важливе значення для сучасного світопорядку та долі людства.

Коментуючи візит Сі Цзіньпіна, західна преса зазначає, що в москві не прозвучало революційних заяв стосовно України. The New York Times наголошує, що в обговоренні мирного плану Китаю не було значних зрушень. Більшість підписаних документів свідчить, що росія перетворюється на сировинний придиаток Китаю.

«Важко приховати той факт, що росія тепер молодий партнер», — заявила старший науковий співробітник Міжнародного інституту стратегічних досліджень Марія Шагіна. Вона підкреслила, що Китай намагається діяти обережно, найчастіше постачаючи росії напівпровідники через Туреччину чи ОАЕ, щоб не наражатися на міжнародні санкції.

«Новий виток дружби росії та Китаю змушує згадати низку історичних законотворностей. Перша: будь-яка країна дружить із росією за рахунок росії. Тут корисно згадати і безповоротні кредити СРСР, і щедрі подарунки російської імперії, і сучасні реалії, зокрема російсько-турських відносин.

Друга: дружба з Китаєм — дороге задоволення для його друзів, у тому числі за рахунок спрощення економіки завдяки закриттю власних виробництв та переходу на імпорт і викруткове складання», — коментує російський телеграмканал «Наивная политология».

У підсумку, за оцінкою західних ЗМІ, переговори путіна та Сі Цзіньпіна закінчилися перерахуванням банальностей і без видимого прогресу з основних питань.

Богдан КУШНІР.

нути мир і гарантувати стабільність життя і українцям, і всім народам світу», — заявив Володимир Зеленський.

Зі свого боку Прем'єр-міністр Японії наголосив на солідарності з Україною. Він високо оцінив мужність і терпіння українського народу, який стоїть на захисті своєї батьківщини та свободи. «Японія й далі підтримуватиме Україну, доки мир не повернеться на її прекрасну землю», — сказав Фуміо Кішіда.

Голова уряду Японії зазначив, що агресія росії підбиває всі основи світового порядку й порушує норми міжнародного права. За словами Фуміо Кішіди, Японія співпрацює з Україною в питанні запровадження санкцій стосовно рф.

Прем'єр-міністр наголосив, що з минулого року його країна надала Україні гуманітарну та фінансову допомогу, яка, зокрема, спрямована на підтримку енергетичного сектору, сільського господарства та проведення розмінування. Крім того, Японія планує надати кошти на постачання нелетальної зброї через трастовий фонд НАТО.

Фото з сайту president.gov.ua

Володимир Зеленський і Фуміо Кішіда обговорили взаємодію в межах головування Японії у «Групі семи». Зокрема, Президент України повідомив, що прийняв запрошення голови японського уряду взяти участь в онлайн-форматі в саміті G7, запланованому на травень у Хіросімі.

Під час переговорів сторони окремо зупинилися на залученні Японії до відбудови України, що дає великі можливості для співпраці.

Володимир Зеленський та Фуміо Кішіда підписали Спільну заяву про особливе глобальне партнерство між двома країнами (на знімку). «Очевидно, що партнерство України та Японії посилює глобальну безпеку й наближає час, коли ми нарешті зможемо повер-

нутися до нормального курсу та режиму таргетування інфляції за наявності необхідних передумов. Натомість фіскальна політика зосереджується на критично важливих структурних реформах, що мають забезпечити в середньостроковій перспективі належний рівень доходів за рахунок упровадження Національної стратегії доходів разом із реформуванням управління державними фінансами та інвестиціями з метою підтримання повоєнної відбудови.

Обсяг нової програми МВФ — понад 15 мільярдів доларів

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

З огляду на надзвичайно високий рівень невизначеності, спричинений війною росії проти України, програма EFF реалізовуватиметься у два етапи.

На першому етапі зусилля програми МВФ спрямовуватимуться на зміцнення фінансової, зовнішньої, цінової та фінансової стабільності. Як повідомили в Нацбанку, це здійснюватимуть «шляхом: посилення мобілізації надходжень; відмови від емісійного фінансування та забезпечення чистого додатного фінан-

сування з внутрішнього боргового ринку; підтримання фінансової стабільності в довгостроковій перспективі, зокрема завдяки підготовці глибшої оцінки оздоровлення банківського сектору та подальшій підтримці незалежності центрального банку».

Також програма передбачає продовження реформ для посилення управлінських та антикорупційних засад, зокрема через запровадження законодавчих змін. Цей етап реалізовуватиметься на базі Моніторингової програми із за-

лученням Ради директорів МВФ та триватиме перші 12—18 місяців.

На другому етапі увага зміститься на масштабніші реформи, спрямовані на закріплення макроекономічної стабільності, відновлення і відбудову України, посилення стійкості та швидке й довготривале економічне зростання, зокрема завдяки вступу України до ЄС.

Передбачається, що на цьому етапі Національний банк повернеться до рамки монетарної політики, що використовувалася до повномасштабного вторгнення і

базувалася на плаваючому обмінному курсі та режимі таргетування інфляції за наявності необхідних передумов. Натомість фіскальна політика зосереджується на критично важливих структурних реформах, що мають забезпечити в середньостроковій перспективі належний рівень доходів за рахунок упровадження Національної стратегії доходів разом із реформуванням управління державними фінансами та інвестиціями з метою підтримання повоєнної відбудови.

Посилення конкуренції на критично важливому ринку енергоносіїв і одночасне зменшення квазі-фіскальних зобов'язань доповнять повоєнні зусилля з реалізації реформ, прогноують в НБУ.

Домовленість на роботу рівні, яка має бути схвалена Радою директорів найближчими тижнями, означає, що Міжнародний валютний фонд продовжує підтримувати Україну та, як очікується, допоможе мобілізувати масштабне фінансування на пільгових умовах від міжнародних донорів і партнерів України.

Німецькі лікарі: «Охорона здоров'я дійшла краю»

На стан німецької охорони здоров'я нині скаржаться не лише пацієнти, а й лікарі. Хворі обурюються, що прийом у вузьких спеціалістів доводиться очікувати мало не по кілька місяців, а медики — що вони перепрацюють, оскільки тисячі вакансій не заповнено. Але за таку напружену роботу їм ще й не доплачують.

Зрештою терпець у них увірвався, і минулого вівторка тисячі лікарів муніципальних медичних закладів вийшли на демонстрацію, вимагаючи підвищення заробітної плати та поліпшення умов праці. Протести охопили чимало федеральних земель. А профспілка Marburger Bund заклікала медиків вийти на попереджувальні страйки в Бранденбурзі, Бремені, Нижній Саксонії, Північно-Рейні-Вестфалії, Рейнланд-Пфальці, Саксонії-Ангальті та Шлезвіг-Гольштейні.

Приміром, майже чотири тисячі лікарів Гамбурга, прихопивши із собою свистки та плакати з гаслами: «Хороша робота — хороші гроші», «Перепрацьовані — недоплачені», пройшли маршем від клініки Асклепіос Санкт-Георг до площі Гензелмаркт, де, за даними профспілки, відбувся центральний заключний мітинг.

Також національний голова Марбурзької профспілки доктор Сюзанна Йохна заклікала муніципальних роботодавців надати нарешті пропозицію, гідну праці лікарів. Вона заявила, що в лікарнях дедалі більше відчувається брак лікарів, а по всій країні не заповнені тисячі посад медиків. Але коли влада хоче ще більше навантажувати лікарів, то має дати їм гідну зарплату. Якщо, звісно, вона хоче, щоб пацієнти взагалі не залишилися без допомоги.

Утім, протестували медичні працівники не лише державних лікарень. У деяких приватних клініках теж була призупинена робота, зокрема в Мекленбурзі-Передній Померанії. Профспілки запропонували всім клінікам угоду про надання екстреної допомоги, щоб забезпечити пацієнтам невід-

кладну медичну допомогу. А ось планові операції було перенесено на пізніші терміни.

Тим часом профспілка лікарів Марбурга вимагає компенсації у зв'язку з інфляцією для 55 тисяч лікарів клінік за період після останнього підвищення заробітної плати восени 2021 року. А також додаткового підвищення платні на 2,5%.

Водночас Федерація об'єднаних муніципальних роботодавців критикує попереджувальні страйки. Передусім тому, що нині вже ведуться паралельні колективні переговори і з профспілками, і з об'єднаннями державних службовців. Якщо не дослухатися нині одне до одного, то це доведе охорону здоров'я до межі, зазначив головний переговорник Вольфганг Хайль. Усупереч закликам до переговорів профспілка медичних працівників оголосила про попереджувальні страйки в інших федеральних землях 30 березня.

Наталія ПИСАНСЬКА.
Берлін.

ООН обіцяє підтримувати переселенців

Івано-Франківщина як тилова область стала форпостом для внутрішньо переміщених людей. Від початку повномасштабного російського вторгнення тут знайшли надійний прихисток понад 150 тисяч переселенців. Для їхнього облаштування та соціалізації величезною підмогою стала міжнародна підтримка.

На цьому наголосили заступники голови ОВА Людмила Сірко та Вадим Созоник під час зустрічі з новопризначеним керівником регіонального офісу Управління ООН з координації гуманітарних справ Джозефом Кролі та його колегою Антоніом-Йозефом Хагеном. Йшлося про пріоритети співпраці, зокрема стратегічні потреби області в підтримці внутрішньо переміщених осіб.

«Завдяки донорській допомозі ми впоралися з викликами щодо надання прихистку внутрішньо переміщеним особам, — зазначила Людмила Сірко. — Це переселення їх із закладів освіти до організованих постійних місць перебування, сприяння літньому оздоровленню дітей, залучення до вивчення української мови, психосоціальна адаптація тощо».

Завдяки міжнародній допомозі область забезпечує внутрішньо переміщених осіб продуктами,

побутовою технікою та засобами гігієни. Для комфортного проживання переселенців відкрито 87 шелтерів. Влада та волонтери дбають про організацію дозвілля, проведення тренінгів, майстер-класів, працевлаштування тощо.

Однак виклики залишаються. На Івано-Франківщину перебувають нові переселенці, тож є потреба в нових місцях для їхнього проживання, соціалізації в суспільстві.

Як наголошують у прес-службі ОВА, під час зустрічі обговорили й покращення умов у медзакладах для приймання пацієнтів хворих, створення реабілітаційних центрів для бійців. Тож Джозеф Кролі пообіцяв продовжувати налагодження співпраці у висловив готовність взаємодіяти з партнерами задля вирішення усіх завдань.

Людмила СТРАЖНИК.
Івано-Франківська область.

В Іванівській громаді підірвався трактор. Трагедія сталася в напрямку села Скоринець, коли він з'їхав з дороги на обочину. Тракториста шпиталізовано. В управлінні ДСНС повідомили, що техніка натрапила на протитанкову міну. Ще одну таку знайдено саперами неподалік. Начальник Чернігівської ОВА В'ячеслав Чаус наголосив, що оскільки дві третини території області були окуповані росіянами, то небезпека подібних прикрих несподіванок зростає. Він закликав не працювати на територіях, які ще не обстежені спеціалістами з розмінування, інформує наш власкор Василь Чепурний

Фото ГУ ДСНС в Чернігівській області.

Що вклав — те зібрав, а наробився як віл

РЕАЛІЇ

Чим засівати землю, щоб важка праця дала прибуток за нинішніх умов? На прикладі сімейного ФГ «Родовід-П» проаналізуємо минулий сільськогосподарський рік та спрогнозуємо нинішні перспективи. Закцентуємо і на обліку землі.

Витрати різняться

«Півтора гектара ріллі з п'яти відвів під озиму пшеницю, — розповідає засновник сімейного фермерського господарства в селі Тишківці Городенківської територіальної громади Іван Пронич (на знімку). — Рос-

сягнули 3 тисячі гривень. У сумі з гуртовою ціною вийшло вигідніше, ніж купувати на місці.

Витрати на пальне для потужних товаровиробників і дрібних фермерів так само різняться. Партію солярки, 4—5 тонн, сільгосп-

на постамент? Адже надавати послуги нема часу...»

Малі партії важче продати

Додаткові витрати потягнуло й вирощування сої. Довелося ще й заплатити сільгосппідприємству за оранку і внесення міндобрив, адже ділянка була доти в оренді. Й так добре, що вдалося власний наділ отримати назад.

Сою торік через весняну засуху дуже погано зійшла, довелося підживлювати зайвий раз. Загалом догляд став у 9 тисяч гривень. З двох гектарів Іван Пронич зібрав 3,4 тонни бобів. Із тяжкою бідою восени вдалося реалізувати вирощене, але вдвічі дешевше, ніж позаторік, коли виручив по 8 тисяч гривень за тонну. На елеваторі визначили вологість урожаю 18%, а за базової у 14% вийшов би краший прибуток. Отакий обвал цін призвів до того, що культура тепер стала непробитковою. Принаймні при вирощуванні на невеликих площах. Бо продати велику партію вигідніше.

«Клин сої зменшую, натомість більше посію капусту, — міркує Іван Пронич. — Від овочів дохід трохи краший, ніж від сої чи зернових, хоч більше наробляється. Цієї пори заготівельники дають по 10 гривень за кіло білокачанної. Буває, що доставляю продукцію самотужки в Івано-Франківськ на ринок. Там можна збути й по 20 гривень за кіло, але втрачається день. Вигідніше віддати всю партію, й опісля міські перекупники заробляють легкою працею стільки ж, що селяни на полі».

Позаторік фермер реалізував капусту ще дешевше, по 2 гривні за кіло. Торік же через повномасштабну війну чимало сільгоспвиробників із південних областей або не сіяли взагалі овочі, або не змогли зібрати врожай, то є попит на місцеву продукцію. Заготівельники брали білокачанну з поля по 5 гривень. Іван Пронич відвів цьогогоріч під цю культуру гектар, уже закупив насіння.

Прибутковий буряк

Рентабельним вийшло вирощування столового буряку. Фермер продав частину коренеплодів по 5,5 грн за кіло сільгосппідприємству, що спеціалізується на виготовленні сухих овочевих наборів. Трохи збув на заготівельну базу неподалік Коломиї, однак за дещо нижчою ціною.

Частину врожаю картоплі Іван Пронич ще восени здав заготівельникам по 4,5 грн за кіло. Вродила добре, ще й сертифікував продукцію, тож налагодив постачання для дитсадків. Рятують, що ФГ «Родовід-П» отримало через фермерський фонд мінітрактор вітчизняного виробництва в кредит на п'ять років. То праця здебільшого механізована.

Та одну культуру досі вирощують дідівським методом. Це кормовий буряк. Разом із дружиною Марією двічі просапували рослини — влітку під палючим сонцем. Викопувати коренеплоди допомагав син Василь. Віддача від такого виробництва була, але за рахунок важкої ручної праці.

Збули 10 тонн буряку по півтори гривні за кіло, та ще стільки ж залишили для власного господарства, адже утримують корів. Літр моло-

ка здають по 10 гривень, а тюк соломи вартує утричі дорожче. Якби довелося купувати, то заплатили б іще більше. Пронич вирощують і кукурудзу, тож кормами для худоби забезпечені. Відгодовують і поросят.

Працювати за харчі

Звісно, вигода від господарювання на селі є в тому, що є власні овочі-фрукти, м'ясо-молоко. А нині це вагомий чинник для виживання. Та якщо поррахувати дебет-кредит, то особливого зиску немає. Виходить, що працюють, як у колгоспі — за їжу.

Додалися й додаткові платежі: мінімальне податкове зобов'язання. Сімейним фермерським господарствам треба сплатити 2 відсотки від нормативної грошової оцінки землі. Таке рішення прийняли в територіальній громаді. Земля в Тишківцях — у межах 40—45 тисяч грн/га, то за п'ять гектарів ФГ «Родовід-П» відрахувало до місцевого бюджету 4 тис. грн.

«Отак і виживаємо, майже без прибутків, — підсумовує розмову Іван Пронич. — Виходить, що працюємо задля того, щоб мати власну продукцію для себе, дітей і внуків. Виручила міжнародна допомога через Державний аграрний реєстр — по 3100 грн на гектар ріллі. Вийшло загалом 15,5 тис. грн. Якби не та підтримка — дрібне фермерство би геть занепало».

Облік землі кульгає

До речі, Іван Пронич тривалий час працював сільським головою у Тишківцях, кілька років — заступником начальника Городенківського райуправління агропромислового розвитку, то добре знається на місцевій економіці. Ка-

же, що необлікованої землі у межах кожної територіальної громади є чимало. Нею користуються не зареєстровані офіційно структури. Відповідно — вони не сплачують за ті площі мінімального податкового зобов'язання. Тож налагодити контроль за цим процесом украї треба. Адже за тим — наповнення місцевого бюджету й соціальна справедливість. Хоч до неї на селі далеко.

«Законодавством прописано, що орендарі мають першочергове право на продовження терміну оренди землі — й на практиці якось хитро пролонгують угоди навіть без волі та відома власника ділянки, — наголошує Іван Пронич. — Приміром, разом із батьками, дружиною, трьома дітьми й тіткою, яка проживала з нами, маємо загалом право власності на 12 га. Ці ділянки (земельні паї) колись віддали в оренду місцевому СВК. Коли вирішили самі зайнятися виробництвом, то із запасу сільської ради для ведення особистого селянського господарства наші діти, як молоді сім'ї, з великими труднощами отримали 5 гектарів. А ті 12 гектарів повернути собі практично неможливо, бо судитися з великим сільгосппідприємством нам не під силу».

Загалом ситуація складається зовсім не на користь дрібного фермера. Адже збути продукцію легше й вигідніше великими партіями, придбати пальне, міндобрива так само виходить дешевше тим, хто купує цистернами і вагонами. Та й повернути собі власні наділи геть непросто. Щоб вижило село, залишається сподіватися на свої сили.

Людмила СТРАЖНИК.

Івано-Франківська область.

Фото надано автором.

лини перезимували відмінно. Ділянку вже підживив. Ото і перший виклик для селянина — стрімке зростання вартості міндобрив. Приміром, на гуртовій базі у Дніпрі тонну нітроамофоски відпускають по 27 тисяч гривень, а на Прикарпатті ціна доходить до 40 тисяч. Та й селітра скочила в ціні».

Привезти залізницею з вагон міндобрив було б дешевше, але фермеру треба лише пів тонни. Витрати на доставку автотранспортом

підприємства купують по 38 гривень за літр, а вроздріб постачальники пропонують по 54.

«Піднялися в ціні й послуги механізаторів, — каже Іван Пронич. — Приміром, обмолот гектара сої обійшовся торік в 4500 грн, плюс вартість перевезення. Міг би й придбати собі техніку, бо вмію працювати на тракторі та комбайні, але щоб її окупити, треба обробляти щонайменше 40 га. А так змолотив би свою ділянку, а далі що —

Електрику і тепло «вирощуватимуть» на полях

АЛЬТЕРНАТИВА

За незвичні культури нинішньої весни візьмуться одночасно у трьох сільських громадах Хмельниччини. Мешканці Крупецької, Ганнопільської та Берездівської громад замість звичного врожаю хочуть «виростити» власну електроенергію. А робитимуть це завдяки підтримці «U-LEAD з Європою». Програма, яка фінансується ЄС разом із Німеччиною, Польщею, Швецією, Данією, Естонією і Словенією, вже кілька років постіль реалізує в різних регіонах країни проекти, спрямовані на більшу самостійність мешканців у різних сферах життя. Ідея, яка реалізується на Хмельниччині, сприятиме енергетичній незалежності й водночас розвитку альтернативного землеробства.

Її почали втілювати з початку березня. За словами керівника регіонального офісу U-LEAD у Хмельницькій області Дмитра Василенка, для багатьох інших європейських країн такі технології знайомі давно. Суть полягає у тому, що в громадах вирощуватимуть так звані енергетичні культури, тобто ті, котрі потім можна переробити, виготовити з них пелети, які й підуть у топку місцевих котлів.

Та для початку доведеться закласти материнські розсадники верби — рослини, яка й даватиме енергетичну сировину. А паралельно навчатимуть фахівців, котрі доглядатимуть за новими культурами.

Впровадження намірів займе кілька років. Та найперше на місцях зробили аналіз ґрунтів, де закладатимуть материнські плантації верби. Під час, щоб саджанці прийнялися та розрослися. Але й це ще не все. Надалі потрібно буде отриманий садивний матеріал поширити на нових площах, де вже й збиратимуть «енергетичний» урожай.

Зрозуміло, що для цього знадобляться додаткові ділянки. Фахівці вже аналізують територію трьох громад, щоб визначити ті, де надалі можна буде висаджувати вербу, вирощену в розсадниках. Ставка робиться не на родючі чорноземи, а переважно на ті площі, котрі наразі

Енергетична верба стає тією культурою, що допоможе розв'язувати енергетичні проблеми на місцях. Серед її переваг — швидке нарощування біомаси. Однак вона потребує догляду як й звичні сільгоспкультури — боротьба з бур'янами, захист від хвороб і шкідників тощо. Втім, «урожай» вдається збирати вже на третій рік — за допомогою спеціальної техніки. На одній ділянці рослину можна вирощувати до 20 років.

не використовуються для вирощування традиційних сільськогосподарських культур. Тож нова рослина не конкуруватиме з

пшеницею, соняшником, ріпаком чи будь-чим іншим, що наразі вирощують місцеві сільгоспвиробники.

А доки верба підростатиме, фахівці допоможуть розробити програми розвитку енергетичної безпеки та нададуть методичні матеріали

з економічними розрахунками подальшого підвищення енергоефективності. Важливо, що комунальні заклади будуть забезпечені базовою технікою, яка збиратиме і перероблятиме вербу. Стартовим капіталом у цій справі для всіх трьох громад стануть два мільйони гривень, які вони отримають від проекту як локальну субсидію.

Над впровадженням намірів разом із місцевими жителями працюватиме й громадська організація «Хмельницький енергетичний кластер». Вона має досвід реалізації низки проектів у сфері енергетики, який стане в нагоді селянам. Якщо все вдасться зробити, як задумано, вже за пару років громади отримають біосировину, котру використовуватимуть на місцевих об'єктах енергетики для опалювання комунальних підприємств. Усе це допоможе кожній громаді набути певної енергетичної незалежності, що вкрай важливо як у час війни, так і потім — у першостий період відбудови.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Фото регіонального офісу U-LEAD у Хмельницькій області.

ЗСУ проводять контратаки на Бахмутському напрямку

ФРОНТ

Учора вночі окупанти влаштували чергову атаку дронами-камікадзе. Загалом росія запустила 21 дрон по території нашої країни. В результаті роботи сил протиповітряної оборони 16 БПЛА було знищено. За інформацією начальника Київської міської військової адміністрації Сергія Попка, завдяки роботі сил ППО всі ударні безпілотники поблизу столиці було знищено. А от в області є влучання. Загинули люди.

На східному фронті тривають запеклі бої. За добу (на ранок 22.03) наші захисники відбили понад 100 атак окупантів. За даними Генштабу, найгарячіше на Бахмутському, Авдіївському та Мар'їнському напрямках.

Ворог продовжує проводити наступальні операції, зазнаючи великих втрат, втрачаючи значну кількість озброєння та військової техніки. Сили оборони продовжують відбивати численні цілодобові атаки росіян на

Бахмутському напрямку — поблизу населених пунктів Оріхово-Василівка, Григорівка, Богданівка, Іванівське, Бахмут, Клішіївка, Майорськ. Під ворожий вогонь потрапили Васюківка, Залізнянське, Мінківка, Оріхово-Василівка, Григорівка, Бахмут, Іванівське, Ступочки, Предтечине, Часів Яр, Курдюмівка, Озарянівка, Північне (Донецька область).

За інформацією міноборони Великої Британії, ЗСУ постійно проводять контратаки на Бахмутському напрямку — тиск на місто слабшає, проте загроза оточення росіянами залишається.

«За останні кілька днів українським силам вдалося провести локальну контратаку ворога на захід від Бахмута. Імовірно, це послабить тиск на трасу Н32, яка є важливим маршрутом постачання. Існує реальна можливість того, що наступ російських військ на місто втрачає колишню обмежену динаміку, частково через те, що деякі підрозділи міноборони росії були перекинуті в інші сектори», — йдеться в повідомленні відомства.

Олександр СЕРГІЄНКО.

Ворожі удари призвели до жертв і руйнувань

Уночі з 21 на 22 березня рашисти знову вдарили по Україні — з Брянської області випущено 21 дрон-камікадзе Shahed-136. Шістнадцять безпілотників вдалося збити. На Київщині під удар потрапили гуртожитки та корпус професійного ліцею у Ржищеві. 4-й і 5-й поверхи двох гуртожитків і триповерховий навчальний корпус частково зруйновані, загинуло четверо людей. Серед них і 40-річний водій «швидкої», що приїхала на виклик. Сім осіб поранено. Голова Національної поліції Київської області Андрій Небитов повідомив, що з місця події евакуювали понад 200 осіб. Більш як 20 було доставлено до лікарні, зокрема 11-річну дитину.

У столиці тієї ночі повітряна тривога тривала понад 4 години. За остаточно опрацьованою інформацією, в повітряному просторі навколо Києва було виявлено 8 ворожих БПЛА типу Shahed. Усі вони знищені силами нашого ППО.

У Житомирській області зафіксували приліт по об'єкту інфраструктури. «По Одещині ворог завдав ракетного удару із застосуванням авіації. З винищувачів Су-35 було випущено три керовані ракети. Дві з них знищили ППО, одна влучила в 3-поверхову будівлю, що належить Українській православної церкви. В чоловічому монастирі постраждало четверо осіб. Одну людину госпіталізовано, три отримали незначні поранення», — повідомила керівник об'єднаного прес-центру Сил оборони півдня України Наталія Гуменюк. Рашисти поцілилися в Іверський монастир упц (мп).

Окупанти обстріляли і Запоріжжя. Опубліковано відеозапис, на якому зафіксовано ракетний удар по житловому будинку. Там чітко видно ракету за мить до влучання і безпосередньо сам вибух. На 14-ту годину 22 березня було відомо про 18 постраждалих. Масштаби руйнування уточнюються.

У США відреагували на нічну атаку дронами з боку росії. Посол США в Україні Бріджит Брінк наголосила, що агресія показує, наскільки російський президент Володимир путін «зацікавлений» у мирі.

Світлана ЧОРНА.

Чернігів вшанував гетьмана Мазепу

Без масового заходу, з огляду на воєнний стан, але вшанували видатного гетьмана Івана Мазепу в день його народження покладанням квітів до пам'ятника на Валі. У заході взяли участь в. о. міського голови Олександр Ломако, представники Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній» та громадськості. Пам'ятник невіпадково встановлений біля Колегіуму — гетьман Мазепа надавав допомогу на його будівництво. Тут навіть збереглася автентична закладка дошка.

«Мазепа — справжній бренд Чернігова, адже тут багато його церков. Мазепу досі ненавидять і бояться на московії», — сказав Олександр Ломако.

«Чернігівський пам'ятник Мазепі, який було урочисто відкрито 21 серпня 2009 р., став першим пам'ятником гетьману в Україні. Його автори — скульптор Геннадій Ершов та архітектор Володимир Павленко, заслужений архітектор України», — нагадав Сергій Черняков, вчений секретар Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній».

У Колегіумі науковці заповідника «Чернігів стародавній» провели музейну зустріч, присвячену гетьману Мазепі.

«Нині 54-та окрема механізована бригада імені гетьмана Івана Мазепи успішно воює в районі Бахмута. 6 грудня 2022 року указом Президента України вона отримала почесну відзнаку «За мужність та відвагу». Успішна оборона Чернігова з 24 лютого до початку квітня 2022 року, під час якої пам'ятник на честь великого гетьмана вцілів, ворог так і не зміг прорватися до Валі! Образно кажучи, гетьман України Мазепа не тільки став одним із патронів ЗСУ,

а й надихає всіх нас бути незламними, йти до Перемоги, працювати на свій народ», — зауважив

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачений студентський квиток КВ 13912239 виданий Національним медичним університетом імені О.О. Богомольця від 01.10.2022р. на ім'я **Мозгова Марина Русланівна**, вважати недійсним.

Втрачене посвідчення багатодітної сім'ї, ДБ №529034 від 12 червня 2019 р., видане Подільською районною в місті Києві державною адміністрацією на ім'я **Бордоносенко Антон Валерійович**, вважати недійсним.

Втрачений атестат про здобуття повної загальної середньої освіти, КВ №49731830 від 23.06.2017 року, виданий школою I-III ступенів № 160 Дарницького району м.Києва на ім'я **Чабаненко Маргарити Андріївни**, вважати недійсним.

Втрачене свідоцтво про право власності на житло, видане Орендним житлово-комунальним управлінням фірми "Київінвест" від 30.08.1993 р. та зареєстрованого в Бюро 09.09.1993 р. за реєстровим № 3028 на ім'я **Купраш Ліана Петрівна**, вважати недійсним.

Втрачено Свідоцтво про державну реєстрацію, серії КВ № 21445-11245Р від 04.08.2015 року Наукового збірника "ПРАВНИЧИЙ ЧАСОПИС ЄВРОПЕЙСЬКОГО УНІВЕСИТЕТУ", засновник: ПВНЗ "Європейський університет". Вважати недійсним

Приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу Запорізької області Криль О.М. викликає спадкоємців (за заповітом та за законом) померлої 28.09.2022 Бородавки Валентини Миколаївни, 23.03.1941 року народження. Звертатись за адресою: м. Запоріжжя, вул. Перемоги, буд. 53, кв. 24, тел. 0964236618.

Оголошення про оскарження нормативно-правового акту

Відповідно до ст. 264 КАС України, Сумська обласна рада повідомляє, що прийнято до розгляду та відкрито провадження у справі за позовом Козачок І.В. до Сумської обласної ради, голови Сумської обласної ради про:

визнання протиправним та скасування рішення чотирнадцятої сесії Сумської обласної ради восьмого скликання від 09.11.2022 "Про внесення змін до Положення про Управління майном Сумської обласної ради";

визнання протиправним та скасування розпорядження голови обласної ради від 30.12.2022 № 92 "Про внесення змін до Положення про Управління майном Сумської обласної ради";

визнання протиправним та скасування розпорядження голови обласної ради від 03.01.2023 № 1 "Про затвердження структури Управління майном Сумської обласної ради".

Судовий розгляд справи відбудеться 05.04.2023 р. об 11:30 год. в залі судового засідання № 203 Сумського окружного адміністративного суду (за адресою м. Суми, вул. Герасима Кондратьєва, 159).

ОГОЛОШЕННЯ щодо продажу активів АТ «МР БАНК»

Номер лоту:	Коротка назва лоту/номер кредитного договору:
G3N023043	Права вимоги за Кредитним договором №27801-ФО/2013/20 від 21.08.2013, укладеним із фізичною особою, із забезпеченням та дебіторська заборгованість за Договором №26202000720220/980/Р від 21.08.2013.
Місце проведення аукціону:	www.prozorro.sale
Дата проведення аукціону:	10.04.2023
Час проведення аукціону:	Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону) по кожному лоту вказується на веб-сайті: www.prozorro.sale
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	https://www.fg.gov.ua/passport/53202

Втрачено свідоцтво про право власності на житло, виданого відділом приватизації житла Дарницької районної в м.Києві державної адміністрації 15.10.2007р (розпорядження №47890), та зареєстрованого в Бюро 05.12.2007 за реєстровим №3699а видане на ім'я: **Королевич Надія Андріївна, Королевич Оксана Георгіївна, Гуменюк Олег Миколайович, Буріма Ганна Сергіївна**, вважати не дійсним.

ОГОЛОШЕННЯ щодо продажу активів АТ "МЕГАБАНК"

Номери лотів: G22N023115

Короткий опис активів (майна) в лотах: Трансформаторна (РТП) літ. "Ц-1", загальною площею 99,4 кв. м., що розташована за адресою: Харківська обл., Харківський р., смт. Буди, вулиця Залізнична, 1-С; РНОНМ 829158763251. ОС на банкомат с.Міропілля, інв. №26286. Банкомат ProCash 2050хе с.Міропілля, вул.Сумська, 27, інв. №24406.

Місце проведення аукціону: Єдиний кабінет - Посилання на перелік організаторів торгів, які у своїй діяльності використовують створену ГО "Трансперенсі Інтернешнл Україна" електронну торгову систему <https://www.fg.gov.ua/aktiv-bankiv/prodazh-aktiviv/informatsiya/organizatori-vidkritikh-torgiv>

Дата проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону: 05.04.2023

Час проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону: Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону по кожному лоту вказується на веб-сайті www.prozorro.sale

Детальна інформація щодо лотів: <https://www.fg.gov.ua/passport/53245>

ОГОЛОШЕННЯ щодо продажу активів АТ "МЕГАБАНК"

Номери лотів: G22N023117, G22N023118, G22N023119, G22N023120, G22N023121, G22N023122, G22N023123, G22N023124, G22N023125, G22N023126, G22N023127, G22N023128, G22N023129, G22N023130, G22N023131, G22N023132, G22N023133, G22N023134, G22N023135, G22N023136, G22N023137

Короткий опис активів (майна) в лотах: Машиномісія: № 30 загальною площею 18,7 кв.м., РНОНМ 498184763101, №36 загальною площею 16,5 кв.м. РНОНМ 497510563101, №37 загальною площею 16,5 кв.м. РНОНМ 497515563101, № 40 загальною площею 16,6 кв.м., РНОНМ: 498775163101, № 41 загальною площею 16,6 кв. м., РНОНМ: 498111463101, № 42 загальною площею 16,6 кв.м., РНОНМ: 498484363101, № 46 загальною площею 17,7 кв.м., РНОНМ 498028763101, № 47 загальною площею 18,5 кв.м., РНОНМ 498671963101, № 48 загальною площею 18,5 кв.м., РНОНМ 498633763101, № 49 загальною площею 19,6 кв.м., РНОНМ 497733063101, № 50 загальною площею 18,5 кв.м., РНОНМ 497708563101, №53 загальною площею 19,5 кв.м., РНОНМ 497664163101, №54 загальною площею 18,4 кв.м., РНОНМ 497587263101, № 55 загальною площею 18,4 кв.м., РНОНМ 498222563101, № 56 загальною площею 19,5 кв.м., РНОНМ 498701063101, № 57 загальною площею 19,5 кв.м., РНОНМ 498586263101; № 58 загальною площею 18,4 кв.м., РНОНМ 498010063101; № 59 загальною площею 18,4 кв.м., РНОНМ 498242063101; № 60 загальною площею 19,5 кв.м., РНОНМ 498545063101; № 61 загальною площею 18,4 кв.м., РНОНМ 497965463101; № 63 загальною площею 15,8 кв.м., РНОНМ 497455663101, які знаходяться в цокольному поверсі житлового будинку літ. "А-9", за адресою: Харківська обл., м. Харків, вулиця Василя Стуса (Механізаторська), будинок 21. Термінали для платіжних систем ТП2-МЕГА13 в кількості 21 шт., що знаходяться на складі в м.Києві.

Місце проведення аукціону: Єдиний кабінет - Посилання на перелік організаторів торгів, які у своїй діяльності використовують створену ГО "Трансперенсі Інтернешнл Україна" електронну торгову систему <https://www.fg.gov.ua/aktiv-bankiv/prodazh-aktiviv/informatsiya/organizatori-vidkritikh-torgiv>

Дата проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону: 05.04.2023, 06.04.2023, 07.04.2023

Час проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону: Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону по кожному лоту вказується на веб-сайті www.prozorro.sale

Детальна інформація щодо лотів: <https://www.fg.gov.ua/passport/53249> <https://www.fg.gov.ua/passport/53252> <https://www.fg.gov.ua/passport/53251>

Сьогодні на всій території України хмарно з проясненнями, незначні опади в центральних, південних, західних областях та в Криму. Температура повітря вдень переважно 15—17 градусів тепла. Уночі — 4—6 з позначкою плюс. Нічний південно-східний вітер вдень змінить свій напрямок на південно-західний, до 5—10 м/с

■ **1876.** Народився Григорій Льїнський — український учений, філолог-славист, історик, археограф, етнограф, педагог, жертва сталінських репресій.
 ■ **1884.** Помер Іван Кулжинський — український педагог, письменник, історик, етнограф.
 ■ **1908.** Народився Архип Люлька — український інженер, академік, конструктор авіаційних турбореактивних двигунів.
 ■ **1917.** Помер Омелян Левицький — український політичний і військовий діяч, сотник Гуцульської сотні УСС.
 ■ **1918.** Центральна Рада оголосила українську мову мовою діловодства.
 ■ **1944.** Засновано Київський ботанічний сад Академії наук УРСР.

СПОРТ

Сестри Музичук зняли з Гран-прі

Шахи. Титуловані українські спортсменки сестри Марія та Анна Музичук зняли з третього етапу Гран-прі ФІДЕ, який відбудеться в Нью-Делі (Індія). Старт — 24 березня. Про це повідомила Міжнародна федерація шахів (ФІДЕ). Однак федерація не уточнює причини зняття Анни та Марії зі змагань. Але причина, як то кажуть, лежить на поверхні — на турнір заявлені росіянки Олександра Горячкіна та Катерина Лагно (колишня громадянка України).

Лондонські будні збірної

Футбол. Оборонець англійського клубу «Борнмут» Ілля Забарний залишив розташування збірної України, яка в Лондоні готується до першого матчу відбору до Євро-2024 проти Англії.

Після розмови з виконувачем обов'язків тренера Русланом Ротанем вирішили, що гравцеві треба повне відновлення. Нагадаємо, Забарний у січні перейшов до «Борнмута» з київського «Динамо». Але, на жаль, травмувався.

Лікарі збірної України та клубу АПЛ вважають, що Іллі потрібно дати ще трохи часу на повне відновлення, тож перший матч відбору на Євро-2024 26 березня проти англійців Забарний пропускає.

Стосовно Андрія Ярмоленка, який не грав в останніх матчах «Аль-Айна» через травму, то він працює індивідуально, а рішення про його участь у матчі з Англією ухвалить пізніше.

У вівторок команда провела перший повноцінний тренувальний день. Гравці працювали в групах, оскільки підійшли до збору в різних кондиціях. Учора команда провела тренування на базі клубу «Брентфорд», а Ротань відповідав на запитання журналістів.

На сьогодні заплановано контрольний матч проти «Брентфорда», який у чемпіонаті АПЛ йде на восьмому місці.

Повернувся на знайоме місце

Після відставки Олега Дулуба ФК «Львів» офіційно новим тренером призначив 54-річного Анатолія Безсмертного. Він киянин, вихованець динамівської школи (перший тренер — Володимир Онищенко). Свого часу грав у обороні «Динамо», у складі якого двічі ставав чемпіоном України.

Безсмертний уже тренував «Львів» із березня по серпень 2021 року. Також фахівець працював із «Вікторією», «Черкащиною», «Поліссям» та «Полтавою» та «Сумами». Останньою його командою був «Альянс».

Перед Анатолієм Петровичем стоїть завдання не з легких — урятувати команду, яка йде на останньому місці в чемпіонаті УПЛ, від вильоту з елітної ліги.

Запланували шість спарингів

Хокей. Національна команда у квітні перед стартом чемпіонату світу в Дивізіоні 1В проведе шість контрольних матчів, повідомила ФХУ.

Збірна України зіграє по два поєдинки проти Угорщини, Литви та збірної клубів Латвії. Чемпіонат світу стартує 23 квітня в Таллінні (Естонія), а суперниками українців будуть Естонія, Японія, Китай, Сербія та Нідерланди.

Підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

ВІННИЦЯ:

Дорожники придбали авто для армії

Бійці однієї з військових частин отримали автомобіль Mercedes-Benz від працівників Служби автомобільних доріг у Вінницькій області.

«Доки наші воїни боронять країну, ми в тилу робимо все можливе, щоб допомогти їм, — йдеться в повідомленні на Фейсбук-сторінці дорожників. — Згуртованість та підтримка ук-

раїнців надзвичайно важливі у цей складний для країни час. Усі ми мріємо про Перемогу, тому допомагаємо нашим Збройним Силам здобути її».

Автомобіль для перевезення особового складу колектив придбав за кошти своїх працівників. До речі, це не перший їхній внесок у підтримку захисників. Транспортний засіб передали одній з військових частин, що дислокується на Вінниччині, бійці якої нині боронять країну від російських окупантів.

Віктор СКРИПНИК.

Фото з Фейсбук-сторінки Служби автомобільних доріг у Вінницькій області.

КРОПИВНИЦЬКИЙ:

Уран з Кіровоградщини купуватиме Канада

Уран, який видобуває ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» на території Кіровоградської області, продаватимуть Канаді. Це стане можливим завдяки розширенню співпраці у сфері ядерного палива між Державним підприємством «НАЕК «Енергоатом» та канадською компанією СAMECO, повідомили в «Енергоатомі».

Загалом підписано два контракти. У межах першої угоди СAMECO впродовж 2024—2035 років на 100 відсотків задоволь-

нить потреби «Енергоатома» в гексафториді природного урану (UF₆), постачаючи його та послуги з конверсії урану для реакторів Рівненської, Хмельницької та Південноукраїнської АЕС. Відповідну можливість передбачено і для Запорізької атомної електростанції після її повної деокупації.

Другим договором передбачається продаж Канаді урану, який видобувається в Україні вітчизняним підприємством «СхідГЗК» у повному обсязі.

Конверсію українського урану забезпечить СAMECO.

Як зазначив президент ДП «НАЕК «Енергоатом» Петро Котін, підписані угоди надзвичайно важливі для України, адже з моменту повномасштабного вторгнення росії компанія розірвала всі договори на постачання ядерного палива для атомних електростанцій з рф. Враховуючи ситуацію на світовому ринку та наявний дефіцит конверсійних потужностей, підписання відповідних

контрактів гарантує стабільність у забезпеченні ядерним паливом. Підписання цих двох контрактів відкриває шлях до укладення третього — про конкретні обсяги постачання уранового продукту.

«Це один із найбільших та найважливіших контрактів для СAMECO. Наша компанія допоможе Україні зберегти енергетичну незалежність, забезпечити вашу державу електроенергією завдяки постачанню нашого ядерного палива», — підкреслив директор СAMECO Тім Гітцель.

Петро МЕЛЬНИК.

СУМИ:

Підприємці шоковані космічними рахунками за тепло

Підприємці Сум протестують проти надмірної вартості послуг з опалення та постачання гарячої води. Їх надають у місті два підприємства — Сумтеплоенерго та Котельня Північного промислового вузла. Тоді як перше праить за гігакалорію тепла для юридичних осіб 2300 грн, у другого вона коштує майже 8000 грн.

Ситуацію розглянули на засіданні Громадської ради при обласній військовій адміністрації. Учасники засідання стверджують, що теплопостачання в Сумах від КППВ — найдорожче в Україні. Воно коштує значно дешевше навіть у Києві, Дніпрі та інших містах, де в бізнесу більше можливостей заробити гроші.

За словами підприємців, заощадити на опаленні, прикрутивши вентиль, не можна, бо тоді теплопостачальник нараховує по минулорічному показнику, коли надворі було значно холодніше. Відмовитись від послуги також не можна, бо міськрада не дає дозволу на від'єднання від централізованої тепломережі.

Котельня Північного промвузла в Сумах належить приватному власнику. Неодноразово міська влада заявляла про наміри прийняти об'єкт до комунальної власності територіальної громади, але справу не завершено й досі.

Володимир ЧЕРНОВ.

ДНІПРО:

Побільшало можливостей для оздоровлення

Коштом міського бюджету планують оздоровити до 600 осіб пільгових категорій Дніпра. Як розповіли в міськраді, йдеться про осіб з інвалідністю (на 21 день) із супровідниками, учасників бойових дій в Афганістані та на території інших держав, громадян, постраждалих унаслідок Чорнобильської катастрофи I та II категорій (на 18 днів).

Оздоровлення відбувається не через централізоване відправлення людей до оздоровчих закладів, а шляхом укла-

дання тристоронніх договорів між місцевою владою, громадянами та обраним санаторно-курортним закладом.

«Дніпряни мають подати відповідну заяву із зазначенням обраного закладу та документи до управління соціального захисту за місцем проживання. Обов'язково має бути медична довідка за формою № 070», — зазначила начальник відділу з питань оздоровлення населення Дніпра Анна Наливайко.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ:

Щоб не втрапити в мінну пастку

Урок мінної безпеки провели хмельницькі сапери аварійно-рятувального загону спецпризначення для студентів Маріупольського будівельного фахового коледжу, який під час війни переїхав до Хмельницького.

Військові пояснили, чим небезпечні сучасні боеприпаси та ті, що досі є на території нашої країни з часів Другої світової. Залишені ворогом, вони призначені для єдиного — скалічити чи вбити українців.

Щоб ніхто не втрапив у біду, піротехніки розповідали, який вигляд мають, як детонують, де можуть бути приховані протипіхотні та протитан-

кові міни, касетні та артилерійські снаряди тощо.

Сапери після багатомісячної роботи на визволених територіях Київської, Харківської, Чернігівської областей розповіли, що через неуважність, ігнорування заборон на певній території можна втрапити в смертельну пастку. Тому радять пильно дивитися під ноги, не відвідувати лісів та паркових зон, якщо на це є заборона. А в разі виявлення невідомого або підозрілого предмета потрібно відійти на безпечну відстань та зателефонувати за номерами «101» або «102».

Ірина КОЗАК.

Над номером працювали: Владислав ЛЕОШКО, Алла ДОДАТКО.

В.о. головного редактора Сергій ДЕМСЬКИЙ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
 ► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
 ► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
 ► Рукописів не повертаємо.
 ► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
 ► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
 ► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
 Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка).
 Передплатні індекси та передплатна ціна на 2023 рік

Для фізичних осіб:
 40224 — 40 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
 08775 — 35 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
 Для підприємств і організацій:
 60955 — 80 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
 Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 40000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua Зам. 89541

Видавець — Державне підприємство «Редакція газети «Голос України». 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; відділ реклами — 453-44-56 (факс);

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama1@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

